

آبونه شرائطی : هریر ایچون
 سنه لکی (۴۰۰) آلتی آیلمی
 (۲۲۵) ممالک اجنیه ایچون
 سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلمی
 (۲۵۰) غروشدور .

نسخه سی ۷,۵ غروشدور .
 سنه لکی ۵۰ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
 رشید افندی خاندنه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
 قبول اولتور . درج ایدله یین
 یازیلر اعاده اولتماز .

الدوره

آدره من تبدیلنده آیریجه
 غروش کوندرملیدور .

مکتوبلرک امضاری واضح
 و او قوناقلی اولسی و آبونه
 صره نومروسی محتوی
 بولونمسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
 اولانلرک آدرس لرینده
 فرانسزجه یازلمسی رجا اولتور .

پاره کوندردلدیکی زمانه نه
 دائر اولدی یی بیلدیلمسی
 رجا اولتور

اتبعون اهدکم سیل الرشاد

صاحب و مدیر
 اشرف ادیب

باش محرر
 محمد حاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

حروفات مسئلہ سی

بولشویک آذربایجانہ بولشویک خدمتندہ بولوناندرک معرفتندہ

اقشام غزنہ سندن :

آذربایجانہ حکومت خدمتندہ بولنان اشخاص یکی تورک حروفاتک موقع تطبیق واجرایہ وضعی ایچون جدی وعزمکارانہ چالیشقده درل ، عناصر مرتجمہ ایسہ بی تورک حروفاتی علمیندہ پرواغاندا یا عبقده وبو حروفاتک قبولی تقدیرندہ تورک لسانک آرزمان طرفندہ اورتہ دن قالفہ جغنی ادعا ایتمکده درل .

« باکیسی رابوچی » غزنہ سندنہ اغاملی اوغلی بو حروفات مناسبتیلہ بر مقالہ یازیور . موئی الہ دیورکہ :

تورک لسانہ تماماً موافق اولیان غرب حروفاتی عیناً قبول ایتدک . بو حروفات بزم ترقیمز ایچون بر مانع تشکیل ایدیوردی . بیک کسور سنہ دہری بو حروفاتی اسلام عالی قوللانیور ، آچیلان برچوق مدارس ومکاتبہ رغماً او قور یازارلک هددی یوزده بر ، نہایت ایکی نسبتندہ در ، تورکیہ دہ اسلاملر آراسندہ . تمانر ایدن اشخاص بونستی تجاوز ایتمکده درل . چهل مرکب اولان منلاریمز بومشکلاتک دوام وبقاسنی ارزو ایدیورل . هرجهتدن ایشلرینہ اویغون کلکده در . چونکہ بومنلار خلقک جاهل قالمسیلہ منافع خصوصیلرینی دها اسهل بر صورتہ تأمین ایدمیلدیورل .

بزعرب حروفاتی تماماً قالدیریورل . بو حروفلر عبادتہ تعلق ایدن خصوصیاتہ استعمال ایدیلہ جک . نتہ کم اسکی اسلاو حروفاتی دہ بکون کلیسارده باقیدر . یکی حروفات تورک لسانہ یک اویغون کلکده در وبولر واسطہ سیلہ کنجلمیزی قولای بر صورتہ یتمشدریلہ جکمز کبی سنی کچیکن انسانلری دہ ممارفده ترقی ایتدیریلیرل . یکی حروفاتدن مقصد ، قراکاتی وظلمتندہ قالان دینداشلریمیزی تنویر ایتمکدر . منلار مزک بوتنور مسئله سی علمیندہ بولونلرینہ حیرت ایقامیلیر . « آذربایجان معارف قومیسینونی مکاتب ابتدائیه برنجی صنف طلبہ لرینہ مخصوص کتابلرک یکی حروفاتہ طبع ایدلسنہ وایکی هفته یه قدر مکتبلرہ توزیمہ قرار ویرمشدر .

مشهور تورک علما سندن موسی جارالله افندینک بولشویکلر طرفندن توقبی مناسبتیلہ نجم الدین صادق یک اقشام غزنہ سنک کانون اول تاریخی نسخہ سندنہ سنوزی آذربایجانہ نقل ایتدیرمک لاتین حروفی مسئله سی حقندہ شو مطالعہ دہ بولونمشدی :

« آذربایجان ، ساخته بر استقلال آرمہ سی آلتندہ قیزیل اداره نک ظلم واسارتہ تابع بولونویور . موسقوا حکومتی ، بو زنکین مملکتک ایلری کلن مسلمانلرینی کسدکدن ، بوتون ثروت منبعلرینی آلتہ آلدقن صوکرہ شدی بو ملتک جان دامارینہ ، حرشہ کوز دیکمشدر . چونکہ روسلر هرکسدن ای بیلورلرکہ بر ملتک استقلالی آنجق ملی عرفان ایلہ قائمدر ، موسقوا حکومتی آذربایجانہ بومی عرفانی سوندیرمکہ اوغراشیور .

بوظاہری قوللہ لک آرقاسندہ بولشویک دیکتاتوری (کیروف) بولونویور ، بوتون قوت وفقوذ بوروسک الئددر . روسلر ، ایشته بورلی خائیلرک واسطہ سیلہ آذربایجانک ملیت حسلرینی کوکندن قوروتمقہ اوغراشیورل . بونک ایچون بولدفلری ایلک اصول تورک الفبائی یرینہ لاتین حروفی نشر ایتمکده در . بوضورتہ اول ، آذربایجانک دیگر تورک مملکتلرلہ علاقہ سی کسمکدر . بوعلاقہ ل آراسندہ ، سیاسی رابطہ دن دها مهم اولانی حرث رابطہ سیدر ، موسقوا حکومتی بو حرثی رابطہ نک انکشافہ مانع اولتی ایچون

حی دکلدر . عائلہ وجعیت حیاتندہ کی یکی شرائطی طایبقده دائماً تردد ایدن حکومت وضابطہ ذہنیتک آرزچوق کوشہ دیکنہ شاهد اولقددر . - فالخ رفقی »

طنین غزنہ سی دہ شو مطالعہ بی در میان ایتدی :

« اجتماعی حیاتندہ بر مرض اولان بوتجدد حرکتی تصویب ایتمہ جک برمنور تصور اولونہ ماز . پولیس مدیری یک صحیحہ مدیرینک متادی راپورلرلہ امراض ساریہ یوواسی حالک کلدیکی ثابت اولان پردہ لک قالدیریلدیغنی اعلان ایدرکن ایکی اوک سرمہ یی ارککلرک اشغال ایدمہ میه جکنی سولیور . تجدد حرکتلرینک یاریم تدبیرلہ اظهارینہ اساساً طرفدار اولمادیم ایچون بونی جدی برتثبت تانی ایدمییورم . تیارودہ ، سینہ مادہ یان یانہ اوطوران قادین وارکک ندن تراموایدہ دخی عینی وضعیتدہ بولونماسون . »

طنین دیگر بر نسخہ سندنہ شونی دہ یازدی :

« درت سنہ اول دارالفنونندہ قادینلہ ارکک آراسندہ کی آریلغی غیریلغی قالدیران ایلک خطوۃ اجتماعی حیاتک دیگر صحیفہ لرندہ دہ یواش یواش تجلی ایتدی . ونہایت تیارولردہ یالکز لوجه لہ انحصار ایتک شرطیلہ قادینلرہ یر تخصیصنہ باشلاندی . زمان یالکز لوجه لہ انحصار ایدن بومساعدہ کارانی توسیع وتشیل ایتدی . آرتیق سرمہ بالعموم وسائط نقلیہ دہ کی بوکولونج ومناسبتیز اصولک لغوینہ کلدی .

« کرچه اسکی وکمنہ تعصب واعتیادلردن کندیلرینی قور تارہ میان بعضیلری بومنظرہ دن هیچ دہ خوشالنامہ ییلیرل . حتی دون سرکہ جیدن فاتح وآفرای ستملرینہ ایشلہ یی ترامویلردہ بعض متعصب واسکی یاشلی قادینلرک حدلہ اکیلدیکی وایچوندن برقاج دفعہ لاحول او قودینی ایشیدیلدی ... پردہ لک قالدیریلہ جفندن دها اول خبردار اولان خانلر اولکی کون فندقی استقلال محکمہ سنہ کیدرکن عینی صفدہ برابر تحصیل ایتدکلری آرقداشلرندن آری اوطورمنی صاچہ و منطقیز بولشلر بوتجدد حرکتک پیشوالری اولتی ایچون آتی وعزمکار بر ضربه ایلہ تراموایک پردہ لرینی یان طرفہ چکوب آچشلر . »

توحید افکار یالکز حادثہ بی نقل ایلہ اکتفا ایتدی . مطالعہ در میان ایتدی . اقدام غزنہ سی ایسہ (غیرجدی) قیدیلہ یاردینی بر فقرہ دہ اوراق نقدیہ نک دها زیادہ میقروبی وناقلا اولدیغنی بیان ایلدکدن صوکرہ دیدی کہ :

« بزم اکر بوردلر حقندہ فکرمن صورو لسهیدی ، یاخود برآنککٹ یاییلسهیدی ، بونلرک رفقی طرفدار ی اولانلرلہ اولیانلر ترازینک کوزینہ قولولسهیدی شہہ سزکہ رفقہ طرفدار اولمایانلر اکثریتی تشکیل ایدرلردی . برکرہ قادینلردہ ارککلرہ مخصوص محلہ اوطورمیلہ جکلرندن بوندن صوکرہ آرتق ارکک یولجیلر ایچون آیقده طورمقنن غیر ی چارہ یوقدر . چونکہ قادین یولجیلرک بر موقع اشغال ایتمہ مش بولونانلرینہ دہ مقتضای نراکتنددر دیہ یرکوستریلہ جکدر . هایدی دیہ لم کہ بونک دہ زیانی یوق . یالکز بزم کبی برآز اسکی قفادہ ظن ایدیلنلر عائلہ لرندن هیچ برقادینی بوندن صوکرہ تراموایہ پندیرمزلر . سببی صورارسه کز ، بن کندی حسابہ افراد عائلہ مدن بر تورک قادینک یانہ بر یالیقاریانک کلوب دہ دیز دیزہ ، یان یانہ اوطورمسنہ راضی اولہ مام .

یالکز بزم کیلر ایچون فلاکتک بویوکی نرہ دہ بیلیرمیسکز ؟ قادینلری یاییان یوروتک ، یاخود اوتوموبیلہ ، آرابیہ پندیرمک مجبوریتنددر . بز اولہ ظن ایدیورلرکہ برآز صوکرہ ضابطہ شیمدی قالدیردینی پردہ لری غالباً ترامویلرہ کندی ایلہ چاققدہ مضطر قالفجقدر . هله مسکرات قانونی تمکیل ایدیلرہ ... د . ا . ر »

یکی آذربایجان نسلرینی تورکجه بی اوقولایماه جق طرزده یشدیریور . دیگر طرفدن برملک وارلقی پاید شی اوملتک ماضیسی در . ماضی نسلدن نسله نقل ایدن ده لسانی ، تاریخی ، ادبیاتیدر . موسقوا حکومتی ایستیورکه مکتبلرده اوقویان آذربایجانلی چوجوقلر برطرفدن تورک حرشله قطع علاقه ایتسینلر ، دیگر طرفدن کندی ماضیلرینی اونوتسونلر ؛ ماضی ایله استقبالی بربرندن آیرمی ایچون لسانی ده کیشدیرمکدن ای واسطه اولوری ؟ موسقوا حکومتی واونک باکوده کی آدماری بو واسطه به مراجعت ایدیورلر . عجباً بواصلله موقی اولورلری ؟ بونی بزه یافین براستقبال کومستره جکدر .

بولشهویک اداره سنک روسیه ده نه کی تأثیرلر یایدیغی ، بواصلوک ای می فنای اولدیغی مناقشه ایتمه یز ؛ فقط هر حالده شوراسنه امیرکه بولشهویک اداره ی مسلمان قافاسیا ایچون چاراداره سنندن ده اچیح اولمشدر . سوویت حکومتی ، سیاسی حدود ، سیاسی حاکمیت نقطه نظرندن چارلک امپریالیزم سیاستنه میال اولدقدن باشقا ، چارلک بیله تطبیق ایتمه دکاری فکری استبداد اصوللرینی قوللایورلر .

اهرام غزته سنک افتراقی

ایلری غزته سنک باش محرری یازیور :

آقرمه یوسف آقچورا ، آغا اوغلی احمد ، ضیا کولک آلب ، حمداه صبحی وجلال نوری نه یاققله مشغولشلر بیلیمسکیز ؟ بواشخاص دیانت جلیله اسلامیه نك عرب قومنه منحصر ، یاخود لایق اولدیغی ایلری سورده رک قبل اسلام تورکجه مبعود (۱) اولان بوز قوردی بت اتخاذه چالیشیورلر مش ؛ اصلا لطیفه ایتیورلر . مصرده پک منتشر اولان (الاهرام) غزته سی بوحوادثی ویریور . حتی بوملورلر ایثی اودرجیه کونورمشلرکه تورک مبعودی بوز قورت پوسته بولارینک اوستنه بیله یکمش . . .

تورک مجددرلی هیچ بروقت اساسات دینییه تعریض ایتمه مشلر ومیلترله برابر حسیات دینیله لرینک تقویه سنه ده چالشمشلردر . الاهرام محرری اولان اشک حریف بیلیمورمی که جمهوریت اعلان اولندیغی وقت قبول ایدیلن درت ماده دن ایکنجیسی دیانت جلیله احمدیه نك تورک جمهوریتک دین رسیمی اولدیغی صد دنده در . احکام شرعیه نك تنفیذی تشکیلات اساسیه مزده بر عمده تشکیل ایدر . بوجهوریت خلقی نه قدار تورک ایسه اوقادار مسلماندر . تورک ملتک موجودیتی محافظه ایتک ایچون تجده قرار ویرمی ، اسلامیه منافق دکل ، اسلامیتی اعلا ایدیجی بر اشارتدر .

سیدالرشاد . — الاهرام غزته سی بر خرسیتان غزته سیدر . بزم حق مزده کی نشریاتی حسن نیته مقرون دکدر . ایلری غزته سنک دیدیکی وجهله ، دولتمزک تشکیلات اساسیه سنه احکا شرعیه نك تنفیذی بر عمده تشکیل ایتدیکی کی دین رسیمی ده دین اسلام اولدیغی مصر حدر . بناء علیه دوات جمهوریه مز حقنده کی افتراقی بزده کال شدتله رد ایدره ز .

بر اوقه دن آرزاقی طاشیانلر سربست

منع مسکرات قانونی موجبجه محکوم ایدیلن متعدد اشخاصک واقع اولان خطای عدیلدن طولای عفرلینه دائر اجرا وکیلاری هیئتندن عدلیه انجمنه کوندریلن تذکره لر اوزرینه عدلیه انجمنک تنظیم ایتدیکی عفو مضبوطه سی بویوک ملت مجلسنده برخیلی مناقشه یی موجب اولمش ونهایت حقو قشناسلرک وعدلیه وکیلک بیاناتی اوزرینه انجمنک مضبوطه سی قبول ایدلشددر . بومضبوطه نك قبولی اناسنده جریان ایدن مناقشات برخیلی مفیددر . چونکه کرک مجلسک برچوقی اعضاسی وکرک مملکت افرادینک هیئت عمومییه شیمدی به قدر هیچ

فرض ایتدیجی حالده منع مسکرات قانونی موجود اولسنه رغماً سربستجه راقی طاشیانلیه جکی خصوصنده تنور ایتشددر . معلوم اولدیغی وجهله بویوکون هرکس منع مسکرات قانونی موجبجه ذره قدر راقینک طاشیانیه جفته قائل ایدی . حال بویکه ، عدلیه وکیل سید بک درهم درهم راقینک نقل ایدیله بیله جکی رسماً اعلان ویان ایتشددر . بناء علیه منع مسکرات قانونک موجودیتنه وشدت مندرجاتنه شیمدی به قدر سهوینیرکن بوندن بویله اوندن ده امیدمزی کسمک وضعیتی قارشوسنده قالیور . بوبابده مجلسده جریان ایدن مذاکره نك بعض اقسامی بروجهر نقل ایدیورلر :

سید بک — منع مسکرات قانونک تطبیق ایتده محکمه لر دن مجائب مقررات صادر اولدیغی کوردم .

برسس — عجائب مقررات ؟ . .

سید بک — سینی تدقیق ایتدم . یاچهلا ویا قصداً اولیور ، منع مسکرات قانونی یا شلنجه محاکمه تعمیمی لازمکلردی . تلغرافله تعمیم ایدلدیکی ایچون یا کلس واصل اولمش . مثلاً عدلیه وکالتی خطای عدیلری در حال تعمیره توسل ایدر . خطاه محکوم اولان قانوناً معصوم دیمک اولدیغندن بویکا چاره اولق اوزره عفو خصوصی ایستیورلر .

موسی کاظم افندی (قونیه) — یواوراقده کی خطانک سبی نه در ؟ سید بک — قانونده براوقه دن نقصان ایچون جزا کومستره مشدر . مواد جزائییه ده قیاس جاری اولامیاجغی ایچون بر فیه دن نقصان راقی نقل ایدن کیسه ایچون قانونده جزا تعداد ایدله مشدر . بناء علیه جرم دکدر . حاکم اوکا جزا ویره مز . جزا ویرسه کنیدیسه ده تجزیه اولونور . حاکم کندی آرزوسيله جزا ویره مز . قیاس ایدله جزا ویره مز . دییه جکسکیز که براوقه دن نقصانده جزا ویرسین . اونک ایچون آیری بر قانون یا بکاز لازم کلیر . قانونی یوز درهمه ، یر درهمه تعدیل ایتدن منع ایدوب الله کی قانونله جزا ویرمه جواز ویرله مز . صراحة تعیین ایدله دن محکمه لر حکم ویرسه بشفه بشفه اولور . (کافی سسلری) «توحید افکار»

مقدسات وعظمتات دینییه رعایت لزومی

معارف مدیری اجنبی مکتبلره آتیده کی مصیب تعمیمی کوندر مشدر : « بعض مکتبلرده طلبه وطالباتک عادات دینییه ومیلرینه قطعاً رعایت ایدله مکه برابر اسلام چوجوقلرینک خرسیتیانلق ذهنیتله تشدیرلرلی ایچون دعالره ، کلیسا آیینلرینه اشتراک و اعزّه خرسیتیانیه نك تصاویری کوکسلرینه تعلیق مجبور طوتلقلری کال تأسفله آکلاشلشددر . اسلام چوجوقلرینه قارش واقع اولان بو مامله نك حسیات دینییه اسلامیه تماس وتعلق ایتمه سی حسیله منع ازاله سی اهمیتله نظر دفته آلمش وطلبه وطالباتک مقدسات وعظمتات دینیله رینه تمامیه رعایت اولونمی وخرسیتیانلق عاداتنک مسلمان طلبه یه تشمیندن هروجه توق ایدلسی شایان توصیه کوندرلشددر . طلبه دین ومذهب اعتباریله غیر متجانس مکتبلرده هرطلبه نك دینییه ومقدساتنه حرمتکار بولمق هیئت اداره وتعلیمیه نك جله وظائفنددر . بناء علیه اسلام چوجوقلری بعدما غیر مسلم اطفال ایله کلیسالره کونورایه جک ودعالره ودینی درسله اشتراک و دین عیسوی مقدساندن اولان اشکال وتصاویرک تعلیق وتحییلنه اجبار ایدلیه جک وجهه کونرله وسائر اعیاد دینییه مزده مکتبه دوام مجبوریتنده براقلیمه جق وادای فریضه صلات ایتک ایستیان طلبه وطالباتده قطعاً عمامت اولونمایه جقدر . بونک خلافتده حرکت ایدلیدیکی ثابت اولدیغی تقدیرده معامله قانونیه اجراسته توسل ایدلسی ضروری اوله جفندن کیفیت معلوم اولق اوزره تبلیغ اولنور .

شهراده باشی : اوقاف اسلامیه مطبعه سی